

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนางลาด จังหวัดพัทลุง เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (research and development) โดยมีรูปแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental) จากเด็กปฐมวัยกลุ่มเดียวโดยเก็บข้อมูลจากการสังเกตวัด (One Group Pretest-Posttest Design) และเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นิทานประกอบสื่อประสม ดังนี้

กลุ่ม	สังเกตพฤติกรรมก่อนการทดลอง	ทดลอง	สังเกตพฤติกรรมหลังการทดลอง
ทดลอง	O <sub>1</sub>	X	O <sub>2</sub>

เมื่อ O<sub>1</sub> แทน การสังเกตวัด / ประเมิน คุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ก่อนการทดลอง  
X แทน การดำเนินการจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์  
O<sub>2</sub> แทน การการสังเกตวัด / ประเมิน คุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หลังการทดลอง

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือเด็กเล็กสังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนางลาด จังหวัดพัทลุง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อม คือ มีบันทึกจากโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (รพป.) จำนวน 1 ศูนย์ และเลือก 1 ห้องเรียน คือชั้นอนุบาล 2 มีเด็กปฐมวัย จำนวน 18 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้  
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1. สื่อประสมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ หนังสือนิทาน จำนวน 4 เล่ม

2. แบบวัดพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สำหรับประเมินเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการฟังนิทาน

3. แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจที่มีต่อสื่อประสมประกอบหนังสือนิทาน

4. กิจกรรมหลังการฟังนิทาน

### ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

#### การสร้างสื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างสื่อประสมของหนังสือชุดนิทาน จำนวนทั้งสิ้น 4 เรื่อง ดังนี้

1.1 เรื่องการยอมรับผิดจากการกระทำของตน

1.2 เรื่องการไม่มีพฤติกรรมขี้โกง

1.3 เรื่องการไม่เอาของผู้อื่นเป็นของตน

1.4 เรื่องการไม่ขโมยของผู้อื่น

2. แต่งนิทานขึ้นมาใหม่ โดยมีเนื้อหาที่สอดแทรกจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

3. นำนิทานที่แต่งขึ้นมาใหม่ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้แบบประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมทางด้านภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุง และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อเรื่องกับวัตถุประสงค์ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 แน่ใจว่าเนื้อเรื่องนั้นตรงตามวัตถุประสงค์

0 ไม่แน่ใจว่าเนื้อเรื่องนั้นตรงตามวัตถุประสงค์

- 1 แน่ใจว่าเนื้อเรื่องนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

วิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อเรื่องนิทาน โดยนำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.66-1.00 พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข

4. นำนิทานที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขมาผลิตสื่อ และจัดทำลำดับของภาพสำหรับหนังสือ

5. นำสื่อที่ผลิตแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

วิเคราะห์ความเหมาะสมโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนน ถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 3 ถือว่า มีความเหมาะสม แต่ถ้าได้คะแนนด้านใดต่ำ ต้องนำสื่อมาปรับปรุงแก้ไข ผลจากการวิเคราะห์ความเหมาะสม มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ 3.95

### การสร้างแบบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

1. สร้างแบบทดสอบ/วัดพฤติกรรมเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบวัด เพื่อวัดพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกเรื่อง เพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อน และหลังการฟังนิทาน โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบ เรื่องละ 1 ชุด ชุดละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ เป็นแบบทดสอบรูปภาพประกอบสถานการณ์ มีลักษณะแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ซึ่งแต่ละข้อมีคำตอบลักษณะเป็นแนวทางในการเลือกปฏิบัติให้เด็กเลือกตัดสินคำตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ 0 คะแนน ถ้านักเรียนไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ สำหรับพฤติกรรมที่กระทำให้ตน บุคคลอื่นและสังคมเดือดร้อน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ

ให้ 1 คะแนน สำหรับพฤติกรรมทำความดี กระทำเพื่อประโยชน์แก่ตน บุคคลอื่นหรือสังคม เป็นพฤติกรรมที่ควรกระทำ

3. นำแบบวัดให้ผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยการแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.66-1.00 พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 แน่ใจว่าเนื้อเรื่อนั้นตรงตามวัตถุประสงค์

0 ไม่แนใจว่าเนื้อเรื่อนั้นตรงตามวัตถุประสงค์

-1 แน่ใจว่าเนื้อเรื่อนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

### การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจที่มีต่อสื่อประกอบหนังสือนิทาน

1. ศึกษาเอกสาร วิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจ

2. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจ เพื่อใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อสื่อประกอบหนังสือนิทาน

3. นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่แก้ไขแล้วไปใช้ในการสังเกตพฤติกรรมความสนใจของเด็กที่มีต่อสื่อประกอบหนังสือนิทาน

### การสร้างกิจกรรมหลังการฟังนิทาน

1. ศึกษาเอกสาร วิธีการสร้างกิจกรรม

2. สร้างกิจกรรม เพื่อใช้ในการสังเกตพฤติกรรมและความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประกอบหนังสือนิทาน

3. นำกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำกิจกรรมที่แก้ไขแล้วไปใช้ในการวัดความเข้าใจของเด็กที่มีต่อสื่อประกอบหนังสือนิทาน

รวม 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูกต้อง 15 คะแนน

คะแนนการทำกิจกรรมภายในเวลาที่กำหนด 5 คะแนน

### การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. นำสื่อประสมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปวิเคราะห์ประสิทธิภาพโดยทดลองกับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองกับเด็กชั้นอนุบาล 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าน้ำ จ.พัทลุง จำนวน 3 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน โดยดูจากผลประเมินพัฒนาการและสอบถามจากครูประจำชั้น เพื่อหาประสิทธิภาพ ศึกษาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งประสิทธิภาพของสื่อประกอบหนังสือ ปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 3.1 แสดงระดับคะแนนกิจกรรมหลังฟังนิทาน และคะแนนแบบทดสอบหลังการฟังนิทาน

ระดับความสามารถ	n	กิจกรรมหลังฟังนิทาน E1	ร้อยละ	แบบทดสอบหลังฟังนิทาน E2	ร้อยละ
เก่ง	1	17	85	18	90
ปานกลาง	1	18	90	16	80
อ่อน	1	18	90	15	75
E1/E2			88		82

จากตารางที่ 3.1 ในการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งการหาประสิทธิภาพกับนักเรียน จำนวน 3 คนผลปรากฏว่า ได้ค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้หลังการฟังนิทานและคะแนนแบบทดสอบหลังการฟังนิทาน 88/82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. การทดลองภาคสนาม โดยใช้สื่อและหนังสือนิทานที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนฟังนิทาน แล้วฟังนิทานจากสื่อ และหนังสือนิทาน หลังจากนั้นทำแบบทดสอบหลังการฟังนิทาน โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

3. นำแบบทดสอบให้ที่ปรึกษาตรวจสอบ จากนั้นจึงแก้ไขและนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดพัทลุง ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คนซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรจริง และนำแบบบันทึกพฤติกรรมไปทดลองใช้กับครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้องเรียนอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ ในเดือนมีนาคม 2556 ทดสอบค่า ALPHA (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่า .975 และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองกลุ่มเดียวโดยเก็บข้อมูลจากการสังเกตและเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อนกิจกรรมการเล่านิทาน และหลังกิจกรรมการเล่านิทาน ทั้ง 4 เรื่อง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้นิทานซึ่งคณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 4 เรื่อง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน ในวันอังคาร ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นเวลา 30 นาที ตามหลักการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า12) ระหว่างเวลา 10.00 – 10.30 น. ดังตารางจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้สื่อประสมและหนังสือนิทาน ดังนี้

สัปดาห์	วัน-เวลา	กิจกรรม	สื่อที่ใช้	หมายเหตุ
1	อังคาร 10.00-10.30 น.	นิทานเรื่องที่ 1	-สื่อประสม	ใช้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และการสังเกต
2	อังคาร 10.00-10.30 น.	นิทานเรื่องที่ 2	-หนังสือนิทาน	
3	อังคาร 10.00-10.30 น.	นิทานเรื่องที่ 3		
4	อังคาร 10.00-10.30 น.	นิทานเรื่องที่ 4		

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อประกอบหนังสือนิทานตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังจากฟังนิทาน โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation )
3. การเปรียบเทียบความต่างของค่าคะแนนก่อนและหลังการฟังนิทาน โดยการวิเคราะห์ค่า t (t-test dependent samples)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC )

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

IOC = ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ  
แบบทดสอบ

$$\begin{aligned}\Sigma R &= \text{ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \\ n &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}\end{aligned}$$

## 2. สถิติที่ใช้หลังจากเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

### 2.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของสื่อประกอบหนังสือนิทาน

$$E1 = \frac{\left[ \frac{\Sigma X}{n} \right]}{A} \times 100$$

E1 = ประสิทธิภาพของสื่อสมและหนังสือระหว่างฟังนิทาน  
 $\Sigma X$  = ผลรวมของคะแนนจากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แต่ละเรื่อง  
 A = คะแนนเต็มของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แต่ละเรื่องรวมกัน  
 n = จำนวนผู้เรียน

$$E2 = \frac{\left[ \frac{\Sigma F}{n} \right]}{B} \times 100$$

E2 = ประสิทธิภาพของสื่อประสมและหนังสือหลังฟังนิทาน  
 $\Sigma F$  = ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังฟังนิทาน  
 B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังฟังนิทาน  
 n = จำนวนผู้เรียน

### 2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{n}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต  
 $\Sigma x$  คือ ผลบวกของข้อมูลทุกค่า  
 n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สามารถหาได้จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$  คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$x$  คือ ข้อมูล ( ตัวที่ 1,2,3...,n)

$\bar{X}$  คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$n$  คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการฟังนิทานจากสื่อประสม

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

$t$  = ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$D$  = ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

$n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน